

Het lectoraat Filosofie en Beroepspraktijk richt zich op het creëren van een intellectueel klimaat waarin denken en doen elkaar versterken. Door nieuwe technologieën en ontwerppraktijken en de samenleving waarin deze tot stand komen te analyseren, onderzoekt het lectoraat de waarden, belangen, aannames en wereldbeelden die deze technologieën voeden en vormgeven. Door middel van reflectie op het gebruik van technologie in de beroepspraktijk en het dagelijks leven, stimuleert het lectoraat bewustzijn over de impact van technologie op mensen, beroepen en de bredere samenleving.

## Reflectie op de resultaten van het lectoraat aan de onderzoekslijnen van het kenniscentrum

Van de drie onderzoekslijnen van het kenniscentrum (1. Transformative Teaching & Learning, 2. Inclusive Participation, 3. Transformative Technology) heeft het lectoraat met name bijgedragen aan Transformative Technology en aan Inclusive Participation.

In mei 2022 kwam het boek 'Dansen met de hydra: Gevaren van onze veiligheidsbegeerte' van dr. Gerben Bakker uit. In het boek kijkt hij naar de gevaren van onze obsessie met veiligheid. Hij waarschuwt dat we elk gevaar zijn gaan zien als een veelkoppig monster dat we met onze vindingrijkheid moeten bestrijden. Dit heeft echter verstrekken politieke gevolgen, omdat we ons steeds meer terugtrekken in onze eigen 'immunitetsruimtes' en onze vrijheden en mogelijkheden steeds verder worden beperkt, met de politieke verschraving van een risicosamenleving die Hannah Arendt voorzag. Dit werk kijkt kritisch naar ons maakbaarheidsgevoel en het idee dat we gevaren weg kunnen nemen door wetenschappelijke en technologische inspanning. Hij ontwikkelde ook een 'ethical impact assessment tool' waarmee studenten Integrale Veiligheidskunde veiligheidskundige interventies kunnen evalueren.

Alex Zakkas presenteerde met dr. Tamara Lewis (Wereldburgerschap) het werk 'Looking back at the proctoring eye' op het tweejaarlijkse festival Art Meets Radical Openness in Linz. Hun werk bekritiseert het sinds de pandemie toegenomen gebruik van surveillancetechnologieën in het onderwijs. Zij onderzochten een geval van verzet van studenten tegen videoregistratie tijdens tentamens op afstand en de reactie van de hogeschool en een faculteit om alleen technische 'bugs' en kwesties rond gebruiksvriendelijkheid aan te pakken, zonder rekening te houden met de uitgebreide pedagogische en sociaal-politieke problemen die deze instrumenten in leeromgevingen met zich meebrengen. Dit werk is verwant aan eerder onderzoek van het lectoraat naar het gebruik van Teams in het onderwijs en illustreert de kritische kant van het thema 'Transformative Technology'.

GERBEN BAKKER

## Dansen met de Hydra



Het onderzoek 'Artifactual inquiries into techno-social un-doings' van Alex Zakkas volgt een vergelijkbare lijn. Hiervoor werd in 2022 een pre-promotievoucher toegekend die hij in 2022-2023 uitwerkt tot een voorstel voor een NWO-promotiebeurs voor leraren. Hij kijkt hierin naar het idee van 'gebruikers' van systemen als techno-sociale artefacten, en wil onderzoeken hoe in de ontwerppraktijk user-centered design plaats kan maken voor ontwerpmethodologieën die 'communities of dependents' een stem geven. Hij stelt dat dit vraagt om een combinatie van creativiteit en kritiek een noodzakelijk element is voor diversiteit, inclusie en democratie in de ontwerppraktijk.

Dr. Chris Detweiler gaf voor het onderzoeksproject 'Sociotechnical Considerations of AI in Music Technology' bij Google in San Francisco een tweedaagse workshop Responsibilities in Music AI. Hierin kwamen productmanagers, onderzoekers, ontwerpers en ontwikkelaars bij elkaar om met musici te reflecteren op de invloed van kunstmatige intelligentie op muziekpraktijken. Ook de bredere cultuur daaromheen en de daaruit voortvloeiende verantwoordelijkheden voor mensen die op dit gebied werkzaam zijn, werden meegenomen. Op basis hiervan schreef Chris met deelnemers het artikel 'Redefining Relationships in Music' dat hij presenteerde bij de 'Cultures in AI/ AI in Culture'-workshop bij de jaarlijkse Neural Information Processing Systems conferentie. Het werk beschrijft een set van ethische kwesties en aandachtsgebieden voor generatieve kunstmatige intelligentie. Het project 'Sociotechnical Considerations of AI in Music Technology' kreeg een AMI Research Award van Google's Artists + Machine Intelligence programma, waarmee het project zich in 2023 kan richten op perspectieven van mensen in de creatieve sector.

Dr. Elke Müller onderzocht in het SMILES-project in samenwerking met het lectoraat Duurzame Talentontwikkeling hoe kinderen nepnieuws kunnen leren herkennen. Zij organiseerde voor dit project ook een aantal evenementen.

Op het snijvlak van de onderzoekslijnen Inclusive Participation en Transformative Technology vervolgden dr. Laurence Guérin (Wereldburgerschap) en dr. Chris Detweiler hun onderzoek naar het gebruik van digitale deliberatie platforms voor het bevorderen van betrokkenheid van de achterban van studenten die deelnemen aan medezeggenschap.

Dr. Bert van den Bergh organiseerde de conferentie 'The Social Pathologies of Contemporary Civilization' in Boedapest.

## VOORUITBLIK OP 2023

Dr. Elke Müller werkt met dr. Miranda de Hei (Duurzame Talentontwikkeling) samen aan het project 'Co-creation as innovation booster in higher education' waarin zij een tool ontwikkelen voor ondersteuning van het proces van co-creatie, te gebruiken door co-creërende teams in het onderwijs.

Dr. Alice Schut en dr. Chris Detweiler starten het project 'Generative AI and Creative Practice' met dr. Wouter Sluis-Thiescheffer (lector Media Design, HAN), Joost van Kemenade (docent Digital design & motion aan St. Lucas Eindhoven) en mkb's in de creatieve sector. Twee afstudeerders en tien tweedejaarsstudenten van de opleiding CMD-UXD van De Haagse Hogeschool werken mee aan dit project. Het project onderzoekt het gebruik van generatieve AI in de creatieve sector en wat dit betekent voor de competenties van creatieve professionals.

Alex Zakkas, Martino Morandi en dr. Chris Detweiler starten het project 'Relearning Series' waarin studenten en docenten verschillende onderwijstechnologieën analyseren en alternatieven verkennen.